

PATVIRTINTA
Vadoklių pagrindinės mokyklos
direktorius 2016 m. gruodžio 30 d.
įsakymu Nr. V-197

VADOKLIŲ PAGRINDINĖS MOKYKLOS ŠVIETIMO PAGALBOS MOKINIUI TEIKIMO TVARKOS APRAŠAS

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Švietimo pagalba – specialistų teikiama pagalba mokiniams, jų tėvams (globėjams, rūpintojams), mokytojams ir švietimo teikėjams, leidžianti padidinti švietimo veiksmingumą.

2. Vadoklių pagrindinės mokyklos švietimo pagalbos mokiniui teikimo tvarkos aprašas (toliau – Tvarkos aprašas) nustato pagalbos mokiniams teikimo tikslus, uždavinius, principus, formas, rūšis, gavėjus, teikėjus bei švietimo pagalbos organizavimą.

3. Pagalba mokiniui – tai mokyklos darbuotojų (pagalbos mokiniui specialistų, sveikatos priežiūros specialisto, klasės vadovų, mokytojų ir mokyklos vadovų) veikla, susijusi su mokinių socialinių, pedagoginių, psichologinių poreikių tenkinimu, leidžianti didinti ugdymo(-si) veiksmingumą.

4. Šis tvarkos aprašas parengtas vadovaujantis Lietuvos Respublikos švietimo įstatymu, Lietuvos Respublikos vaiko minimalios ir vidutinės priežiūros įstatymu, Mokyklos vaiko gerovės komisijos sudarymo ir jos darbo organizavimo tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2011 m. balandžio 11 d. įsakymu Nr. V-579; Socialinės pedagoginės pagalbos teikimo tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2011 m. liepos 21 d. įsakymu Nr. V-1393, Specialiosios pagalbos teikimo mokyklose (išskyrus aukštąsias mokyklas) tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2011 m. liepos 08 d. įsakymu Nr. V-1229; Specialiosios pedagoginės pagalbos teikimo mokyklose tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2011 m. liepos 08 d. įsakymu Nr. V-1228; Mokinių, turinčių specialiųjų ugdymosi poreikių, ugdymo organizavimo tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2011 m. rugsėjo 30 d. įsakymu Nr. V-1795; Psichologinės pagalbos teikimo tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2011 m. liepos 05 d. įsakymu Nr. V-1215.

5. Švietimo pagalba susideda iš:

- 5.1. Socialinės pedagoginės pagalbos;
- 5.2. Psichologinės pagalbos;
- 5.3. Specialiosios pedagoginės ir specialiosios pagalbos;
- 5.4. Sveikatos priežiūros mokykloje pagalbos;
- 5.5. Mokyklos „pagalbos komandos“ laikinai iškilusioms problemoms spręsti;
- 5.6. Karjeros ugdymo specialistės pagalbos.

II. ŠVIETIMO PAGALBOS TEIKIMO TIKSLAS, UŽDAVINIAI IR PRINCIPAI

6. Švietimo pagalbos tikslas: užtikrinti veiksmingą ir saugų mokinių ugdymąsi mokykloje.

7. Švietimo pagalbos uždaviniai:

- 7.1. visose mokyklos erdvėse užtikrinti mokinių saugumą;
- 7.2. spręsti pamokų nelankymo problemas ir aiškintis priežastis;

- 7.3. užtikrinti vaikų mokymąsi pagal privalomojo ugdymo programas iki 16 metų;
- 7.4. sudaryti sąlygas gabių mokinių ugdymui(-si);
- 7.5. teikti reikalingą psichologinę, socialinę pedagoginę, specialiąją pedagoginę pagalbą.
- 8. Švietimo pagalbos teikimo principai:
 - 8.1. lygios galimybės – kiekvienam mokiniui užtikrinamas pagalbos prieinamumas;
 - 8.2. visuotinumumas – pagalba teikiama visiems mokyklos mokiniams, kuriems jos reikia;
 - 8.3. kompleksiskumas – pagalba teikiama pagal poreikį kartu su kitomis švietimo sistemos pagalbos mokiniui teikimo formomis;
 - 8.4. decentralizacija – šeimos, visuomenės bei kitų institucijų dalyvavimas ugdymo organizavime;
 - 8.5. individualumas – pagalba teikiama atsižvelgiant į konkretaus mokinio problemas;
 - 8.6. veiksmingumas – remiamasi profesionalia vadyba ir laiku priimtais sprendimais.

III. ŠVIETIMO PAGALBOS GAVĖJAI, TEIKĖJAI, FORMOS IR RŪŠYS

- 9. Pagalbos gavėjai – mokyklos mokiniai, mokytojai, mokinių tėvai.
- 10. Pagalbos teikėjai – klasių vadovai, mokytojai, socialinis pedagogas, specialusis pedagogas, logopedas, sveikatos priežiūros specialistas, karjeros ugdymo specialistas, mokyklos vadovai.
- 11. Švietimo pagalbos formos:
 - 11.1. individualus darbas su mokiniu - mokinių skatinimas bei ruošimas dalyvauti olimpiadose bei konkursuose, darbas su jais; klasių vadovų, mokytojų, mokyklos vadovų pokalbiai; spec. pedagogo užsiėmimai, logopedo pratybos; soc. pedagogo konsultacijos, mokymas namuose;
 - 11.2. darbas su klase ar grupe – grupinės konsultacijos (klasės vadovo, soc. pedagogo, spec. pedagogo), klasės valandėlės, skirtos ugdymo dalyvių tarpusavio santykių reguliavimui, darbas su gabiais mokiniais, specialiojo pedagogo, logopedo grupiniai užsiėmimai, profesinis informavimas, sociologiniai tyrimai ir kita.
 - 11.3. darbas su mokinio šeima ar jo atstovais pagal įstatymą – pagalba sprendžiant problemas, trukdančias mokinio ugdymo(-si) procesui; pagalba pasirenkant būsimą profesiją, tėvų (globėjų/rūpintojų) ir mokyklos bendradarbiavimo stiprinimas.
 - 11.4. darbas su mokyklos bendruomene – saugios aplinkos kūrimas ir palaikymas, savivaldos institucijų aktyvinimas, mikroklimato gerinimas, darbas su socialiniais partneriais, siekiant užtikrinti pagalbos veiksmingumą
- 12. Švietimo pagalbos teikimo rūšys:
 - 12.1. konsultavimas (mokinio, mokinių grupės, mokytojų, tėvų (globėjų/rūpintojų) siekiant padėti išsiaiškinti ir suprasti tai, kas vyksta jų gyvenimo ir mokymosi erdvėje, padedant mokytis, tinkamai elgtis, geriau pažinti save ar pasirinkti profesiją). Dalykinių konsultacijų pagalba padėti mokymosi spragų turintiems arba itin gabiems mokiniams.
 - 12.2. ugdymo diferencijavimas mokiniui ar mokinių grupei, siekiant sudaryti palankias sąlygas tiek gabių tiek mokymosi problemų turinčių mokinių ugdymui;
 - 12.3. socialinių ir gyvenimo įgūdžių formavimas — ugdomas gebėjimas priimti sprendimus ir spręsti problemas, kūrybiškai ir kritiškai mąstyti, bendrauti, pažinti save, elgtis visuomenėje priimtinais būdais, valdyti emocijas, laikytis sveikos gyvensenos reikalavimų;
 - 12.4. elgesio korekcija, socialiai priimtino elgesio modeliavimas;
 - 12.5. nusikalstamumo, mokyklos nelankymo, alkoholio, tabako ir kitų psichiką veikiančių medžiagų vartojimo, savižudybių, ŽIV/AIDS, prievartos, smurto ir teisės pažeidimų prevencija;

12.6. mokyklos „pagalbos komandos“ telkimas (esant reikalui, pasitelkiant šeimą bei socialinius partnerius), siekiant sėkmingai spręsti mokinių problemas.

III. ŠVIETIMO PAGALBOS TEIKIMO ORGANIZAVIMAS

13. Klasių auklėtojai ir mokytojai teikia pagalbą mokiniams – rūpinasi jų asmenybės ugdymu(-si) bei branda; siekia pažinti auklėtinių, mokinių poreikius, polinkius, interesus, gabumus, diferencijuoja ir individualizuoja ugdymo procesą; domisi ir rūpinasi mokinių sveikata, jų sauga, puoselėja sveiką gyvenseną; suteikia mokiniui reikiamą pagalbą pastebėjus, kad jo atžvilgiu taikomas smurtas, prievarta, patyčios ar kitokio pobūdžio išnaudojimas; bendradarbiauja su pagalbos mokiniui, sveikatos priežiūros specialistais; informuoja tėvus (globėjus/rūpintojus) apie išskylančias problemas; padeda mokiniams spręsti psichologines, socialines, bendravimo, mokymosi ir kt. problemas; stebi, analizuoja tėvų bei socialinės aplinkos poveikį ugdymui(-si).

14. Pagalbos mokiniui specialistai teikia psichologinę, socialinę pedagoginę, specialiąją pedagoginę ir specialiąją pagalbą:

14.1. psichologinė pagalba – teikiama, kai mokinys į psichologą kreipiasi savarankiškai, prašo mokinio tėvai (globėjai/rūpintojai), mokytojai (gavę tėvų (globėjų/rūpintojų) sutikimą), prašo Vaiko teisių apsaugos tarnyba (jeigu tėvai nesirūpina vaiku) arba mokykla esant reikalui.

Teikiant psichologinę pagalbą vykdoma mokinio asmenybės ir ugdymosi problemų įvertinimas ir sprendimas, bendradarbiaujant su mokinio tėvais (globėjais/rūpintojais) ir mokytojais, juos konsultuojant. Konsultuojami mokiniai ir jų tėvai profesijos pasirinkimo klausimais.

14.2. socialinė pedagoginė pagalba – padeda mokiniui įgyvendinti jo teisę į mokslą, užtikrinti jo saugumą mokykloje. Tai problemų, susijusių su įvairiais mokiniams kylančiais sunkumais (pagrindinių vaikų reikmių tenkinimo, saugumo užtikrinimo) vertinimas ir sprendimas; darbas su mokiniais, priklausomais nuo alkoholio, narkotinių medžiagų, patiriančiais seksualinį ar fizinį išnaudojimą; pagalba tėvams ar teisėtiems mokinio atstovams ugdant savo vaiką (suprasti jo socialinius ir psichologinius poreikius, jų tenkinimo svarbą, geriau suprasti tėvų teises ir pareigas).

Socialinis pedagogas koordinuoja socialinės pagalbos teikimą mokykloje ir pats ją teikia, kai neužtenka klasės vadovo ar mokytojo kompetencijos, bendradarbiauja su klasių vadovais, kitais pedagogais, specialistais, mokyklos administracija, sprendžiant mokinių socialines-pedagogines problemas, ieškant efektyvių pagalbos būdų, aiškinantis ir šalinant mokyklos nelankymo priežastis, rūpinantis mokinių socialinių įgūdžių ugdymu.

14.3. specialioji pedagoginė ir specialioji pagalba teikiama tada, kai ją skiria mokyklos Vaiko gerovės komisija, gavusi Pedagoginės psichologinės tarnybos pažymą bei tėvų (globėjų/rūpintojų) sutikimą.

Specialiosios pedagoginės pagalbos mokiniams teikėjai – specialusis pedagogas ir logopedas.

Specialioji pedagoginė ir specialioji pagalba vykdoma, kai mokyklos Vaiko gerovės komisija pateikia specialiosios pagalbos gavėjų sąrašą, patvirtintą mokyklos direktoriaus ir suderintą su Pedagogine psichologine tarnyba.

15. Karjeros ugdymo specialistas teikia sistemingas, kokybiškas ir inovatyvias ugdymo karjerai konsultacijas vyresnių klasių mokiniams; organizuoja renginius bei susitikimus; konsultuoja ugdymo karjerai klausimais mokytojus, mokinių tėvus (globėjus/rūpintojus).

Karjeros ugdymo specialistas padeda mokiniams pasirengti gyvenimui ir darbui bei pasirinkti tolimesnę mokymosi kryptį.

16. Sveikatos priežiūros mokykloje vykdomas – saugo ir stiprina mokinių sveikatą, skatina bendradarbiavimą mokyklos bendruomenėje ir su kitų sveikatos priežiūra suinteresuotų tarnybų specialistais.

Sveikatos priežiūros specialistas teikia sveikatinimo veiklos metodines konsultacijas mokytojams, mokiniams, jų tėvams (globėjams/rūpintojams, teikia informaciją sveikatos išsaugojimo bei stiprinimo klausimais ir organizuoja šios informacijos sklaidą (mokyklos stenduose, renginiuose, viktorinose ir pan.) mokyklos bendruomenei; inicijuoja ir dalyvauja mokyklos sveikatinimo projektų (programų) rengime bei jų įgyvendinime; teikia pagalbą mokiniams ugdant sveikos gyvensenos ir asmens higienos įgūdžius; dalyvauja organizuojant mokinių maitinimo priežiūrą, formuoja sveikos mitybos įgūdžius.

17. Mokyklos Vaiko gerovės komisija organizuoja ir koordinuoja prevencinį darbą, švietimo pagalbos teikimą mokiniams, mokytojams, mokinių tėvams (globėjams/rūpintojams), saugios ir palankios vaiko ugdymui aplinkos kūrimą; švietimo programų pritaikymą mokiniams, turintiems specialiųjų ugdymosi poreikių, atlieka mokinio specialiųjų ugdymosi poreikių (išskyrus poreikius, atsirandančius dėl išskirtinių gabumų) pirminį įvertinimą ir kitas su vaiko gerove susijusias funkcijas.

IV. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

18. Mokinių mokymosi pasiekimai nuolat stebimi ir analizuojami, todėl išskylantys mokymosi sunkumai laiku identifikuojami. Apie mokinio mokymosi sunkumus yra informuojami švietimo pagalbos specialistai.

19. Bendradarbiaujant pagalbos mokiniui specialistams, mokytojams ir mokinio tėvams (globėjams/rūpintojams) tariamasi dėl mokymosi pagalbos teikimo.

20. Darbo patirtis ir profesinė kompetencija sudaro prielaidas tinkamai teikti švietimo pagalbą mokiniams.
